

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სკოპინგის დასკვნა N 86 20.08.2019

საერთო მონაცემები:

ერთიანი ცხრილი სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესახებ (შესაბამისი გვერდების მითითებით);

პროექტის საჭიროების დასაბუთება;	თავი 4.1.1 გვ 34
პროექტის აღწერა;	თავი 4 გვ 34 - 78
ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, მიწის საკუთრებასა და გამოყენებაზე, ბუნებრივი რესურსების შეზღუდვაზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;	თავი 6.11 გვ 275 - 283
დაგეგმილი საქმიანობის მიმდებარე ტერიტორიაზე, (მათ შორის რეგიონში) მსგავსი ტიპის არსებული ან/და დაგეგმილ საქმიანობებთან კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება.	არ რის ცნობები რეგიონში განხორციელებულ მსგავს პროექტებზე და გზმ-ში აღნიშნულია, რომ კუმულაციური ზემოქმედება არაა განხილული თავი 6.14. გვ. 284
ქარის ელექტროსადგურის, ქვესადგურისა და ეგზ-ის ინფრასტრუქტურული ობიექტების აღწერა;	თავები 4.3 - 4.9 გვ. 45 – 57 35კვ მიწისზედა ეგზ არ არის პროექტის ნაწილი და განხილულ იქნება ცალკეგზმ-ში
ქარის ელექტროსადგურის ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები (მათ შორის, ტურბინების ტექნიკური პარამეტრები);	თავი 4.3 გვ. 45 - 51
ქარის ელექტროსადგურის შემადგენელი ობიექტების, მისასვლელი გზების, სანაყაროების და სამშენებლო ბანაკის (არსებობის შემთხვევაში) shape ფაილები;	დართულია გზმ პაკეტზე
ქარის ელექტროსადგურის, ქვესადგურისა და ეგზ-ის ყველა ინფრასტრუქტურული ობიექტის დამორება მოსახლეობასთან (დასახლებული პუნქტის მითითებით, ცხრილის სახით) კონკრეტული მანძილების მითითებით;	ცხრილის სახით მოცემული არის თავში 4.2 გვ. 37 - 45
საპროექტო ქარის ელექტროსადგურის, ქვესადგურისა და ეგზ-ის ძირითადი ტექნიკური მახასიათებლების ცხრილი და პროექტის განმარტებითი ბარათი, ყველა შემადგენელი ნაგებობების აღწერით;	თავი 4.4 გვ 46 35კვ მიწისზედა ეგზ არ არის პროექტის ნაწილი და განხილულ იქნება ცალკეგზმ-ში
პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები: შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, ქარის ელექტროსადგურის ინფრასტრუქტურული ობიექტების (ტრანსფორმატორების, ქვესადგურის, კაბელების და ინვერტორების) განთავსების ალტერნატიული ვარიანტები და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;	თავი 3. გვ 19 - 34
ქვესადგურისა და ეგზ-ს ინფრასტრუქტურული ობიექტების და ტექნოლოგიური მოწყობილობების აღწერა;	თავი 4.4 – 4.6 გვ 52 - 55 35კვ მიწისზედა ეგზ არ არის პროექტის ნაწილი და განხილულ იქნება ცალკეგზმ-ში
ქვესადგურის და ეგზ-ს განთავსების ალტერნატიული ვარიანტები: ტექნოლოგიური ალტერნატივები შესაბამისი დასაბუთებით, გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა shape ფაილებით;	თავი 3.2 გვ. 31 35კვ მიწისზედა ეგზ არ არის პროექტის ნაწილი და განხილულ იქნება ცალკეგზმ-ში
ქვესადგურის და ეგზ-ს განთავსების ტერიტორიის GIS კოორდინატები;	თავი 4.2 გვ 37 - 45
დაზუსტებული მონაცემები საპროექტო ეგზ-ს შერჩეული ალტერნატივის გასხვსების დერეფანში მოქცეული კერძო მესაკუთრეების შესახებ, ხაზობრივი ნაგებობების შესახებ ინფორმაცია (ტექნიკური გადაწყვეტა);	კერძო მესაკუთრეები ამჟამად არ გვხვდება; თავი 6.11.1 გვ 275

ქვესადგურის და ეგზ-ს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმაღლე, მასშტაბი);	თავი 4.4 – 4.6 35კვ მიწისზედა ეგზ არ არის პროექტის ნაწილი და განხილულ იქნება ცალკეგზმ-ში გვ 52- 54
სამშენებლო მოედნის და მასალის დასაწყობების მოედნების აღწერა;	თავი 4.10.1 გვ 58
მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენების სახეობებისა და რაოდენობის შესახებ მონაცემები და შემდგომი მართვის ღონისძიებები;	თავი 6.8 გვ 265 - 272
დაგეგმილი პროექტის ინფრასტრუქტურის განთავსებისთვის საჭირო ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციასთან დაკავშირებული საკითხები („ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნათა დაცვით).	თავი 6.6.2 გვ. 220 თავი 6.9. გვ 272
სამშენებლო ტექნიკის ტრანსპორტირების მარშრუტი და სქემა;	თავი 4.10.2 გვ 62 - 65
4.1 სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების შესახებ ინფორმაცია კერძოდ:	
მშენებლობის მეთოდების აღწერა;	თავი 4.10 გვ 57 - 77
როგორი თანმიმდევრობით (ვადების მითითებით) განხორციელდება ქარის ელექტროსადგურის, ქვესადგურისა და ეგზ-ს, ასევე მისი ინფრასტრუქტურის მშენებლობა;	თავი 4.10 გვ 57 - 77
პროექტის მშენებლობაზე და მისი ოპერირების პროცესში დასაქმებული ადამიანების საერთო რაოდენობა მათ შორის დასაქმებულთა ადგილობრივების წილი;	თავი 6.11.2 გვ 276
ქარის ელექტროსადგურის და მისი ყველა ინფრასტრუქტურის მშენებლობაში გამოყენებული ტექნიკის ჩამონათვალი და რაოდენობა;	თავი 4.10.9 გვ 75
წარმოქმნილი გამონამუშევარი ქანების მართვის საკითხები. იგეგმება თუ არა მათი გამოყენება როგორც ინერტული მასალა გზების ან ქარის ელექტროსადგურის ინფრასტრუქტურის მშენებლობის პროცესში. თუ იგეგმება მიახლოებითი გაანგარიშება პროცენტებში და ინფრასტრუქტურის დეტალური მოცემულობა;	თავი 6.8 გვ 265 - 267 თავი 6.6.2 გვ. 220
სად იგეგმება მშენებლობაში გამოყენებისთვის ფუჭი ქანების დროებითი და საბოლოო განთავსება. კერძოდ, ფუჭი ქანების განთავსების (სანაყაროების) ადგილმდებარეობის კოორდინატები და სანაყაროების პროექტი.	თავი 4.10.7 გვ 73 თავი 6.8 გვ 265 - 267
საპროექტო ტერიტორიის სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგებისა (ინდივიდუალურად თუ წყალმომარაგების სისტემებიდან) და სამეურნეო- ფეკალური წყლების არინების შესახებ ინფორმაცია;	თავი 4.10.10 გვ 76
4.2 ძირითადი სამშენებლო ბანაკის განთავსების შესახებ ინფორმაცია მათ შორის:	
სამშენებლო ბანაკის გენ-გეგმა (არსებობის შემთხვევაში);	გეგმებს მოამზადებს მშენებელი კონტრაქტორი
ბანაკის განთავსების ადგილის კოორდინატები და მისი ფართობი;	თავი 4.10.1 გვ. 58
ქარის ელექტროსადგურის, ქვესადგურისა და ეგზ-ს მშენებლობისთვის საჭირო არსებული და გათვალისწინებული ინფრასტრუქტურის ჩამონათვალი და აღწერა;	მხოლოდ მისასვლელი გზები, რაც უკვე მითითებული არის
წყალმომარაგების პროექტის აღწერა, შესაბამისი ნახაზებით თუ როგორ მოხდება სამშენებლო ბანაკის სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება (ინდივიდუალურად თუ წყალმომარაგების სისტემებიდან);	თავი 4.10.10 გვ 76 ნახაზებს მოამზადებს მშენებელი კონტრაქტორი წყალმომარაგება - ცისტერნებით
სამშენებლო ბანაკის და საპროექტო ტერიტორიაზე წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხი;	თავი 4.10.10 გვ 76 ნახაზებს მოამზადებს მშენებელი კონტრაქტორი წყალმომარაგება - ცისტერნებით

ძირითად სამშენებლო ბანაკზე გათვალისწინებული საწვავის შესანახი რეზერვუარის ტიპი და ტევადობა.	საწვავის შენახვა არ იგეგმება
4.3 საპროექტო დერეფანში ჩატარებული გეოლოგიური კვლევის ანგარიში, რომელიც უნდა მოიცავდეს შემდეგს:	
გეოლოგიური გარემოს ფონური მდგომარეობა;	თავი 5.4 გვ 141 - 158 დანართები 12 და 13
რელიეფი (გეომორფოლოგია);	თავი 5.4.3 გვ 144 დანართები 12 და 13
გეოლოგიური აგებულება და ტექტონიკა;	თავი 5.4.4 და 5.4.6 გვ. 144 - 157
სეისმური პირობები;	თავი 5.4.6 გვ. 156 დანართები 12 და 13
ჰიდროლოგიური პირობები;	თავი 5.4.8 გვ.158
მისასვლელი გზებისა და ქარის ტურბინების განთავსების უბნების საინჟინრო გეოლოგიური პირობები (უნდა მოიცავდეს საპროექტო ტერიტორიის სივრცეში არსებული საშიში გეოლოგიური პროცესების აღწერაც).	თავი 5.4.5 გვ 146 დანართები 12 და 13
მშენებლობის დაწყებამდე საპროექტო დერეფანში ჩასატარებელი დეტალური საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევები და შედეგები: ჭაბურღილების რაოდენობა, ადგილმდებარეობა, ლაბორატორიულ კვლევები, გრუნტის ლაბორატორიული კვლევის შედეგები, ასევე საპროექტო დერეფანში საშიში გეოდინამიკური პროცესების (მეწყერი, ეროზია, ქვათაცვენა) განვითარების თვალსაზრისით რთული უბნების ადგილმდებარეობები და აღწერა. გზშ-ის ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს გასატარებელი პრევენციული ღონისძიებების (დამცავი ნაგებობები, ფერდობების დატერასება და ა.შ.) შესახებ ინფორმაცია.	დანართები 12 და 13
ქვესადგურის და ეგზ-ს განთავსების ტერიტორიის გეოლოგიური კვლევები და ჰიდროგეოლოგიური კვლევები;	დანართები 12 და 13
სამშენებლო არეალის გეოდინამიკური პროცესების რუკა პოტენციური მეწყერსაშიში უბნების გამოყოფით.	თავი 5.4.5 გვ. 146 - 156 დანართები 12 და 13
საპროექტო დერეფნის საინჟინრო-გეოლოგიური რუკა, საინჟინრო-გეოლოგიური ჭრილები;	დანართები 12 და 13
საპროექტო ტერიტორიის გეომორფოლოგიური, გეოლოგიური, ჰიდროგეოლოგიური, სეისმური და ტექტონიკური პირობების აღწერა;	დანართები 12 და 13
გრუნტის წყლების ნიშნულის შესახებ ინფორმაცია, საინჟინრო გეოლოგიურ კვლევაზე დაფუძნებული;	თავი 5.4.7 გვ. 157 თავი 6.3.2 გვ. 211
ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე;	თავი 6.3.2 გვ. 211
ინფორმაცია მოსალოდნელი აფეთქებითი სამუშაოების შესაძლო ზემოქმედების შესახებ.	აფეთქებითი სამუშაოები არ იგეგმება

4.4 ბიოლოგიური გარემო:	
საპროექტო ტერიტორიის ფლორისა და მცენარეული საფარის დეტალური აღწერა; საქართველოს იშვიათი და წითელი ნუსხის სახეობები, რომლებიც გვხვდება დაგეგმილ საპროექტო დერეფანში; ხმელეთის ფაუნა; საპროექტო დერეფანში გავრცელებული საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი ცხოველთა სახეობები; საკვლევო არეალი და სავლე კვლევის მეთოდები, სენსიტიური ადგილები, სავლე კვლევის შედეგები;	თავი 5.5.1 გვ. 163-170 დანართი 1.
ჭრას დაქვემდებარებული მცენარეების სახეობრივი შემადგენლობის და მახასიათებლების დეტალური კვლევა (ტაქსაცია); ჭრის შედეგად მიყენებული ზემოქმედება ეროვნული კანონმდებლობითა და საერთაშორისო ხელშეკრულებებით დაცულ სახეობებზე და ჰაბიტატებზე; ზემოქმედების თავიდან	თავი 6.7.2 გვ. 224 დანართი 2.

აცილების გეგმის დეტალური აღწერა;	
ინფორმაცია პროექტის გავლენის ზონაში არსებულ ცხოველებზე (აგრეთვე ყურადღება გამახვილდეს საერთაშორისო ხელშეკრულებებით და საქართველოს „წითელ ნუსხით“ და ცულ სახეობებზე) და ჰაბიტატებზე, მათზე შესაძლო ზემოქმედებაზე, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებაზე და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებებზე; ზემოაღნიშნული კვლევის შედეგები წარმოდგენილ იქნას ფოტომასალასთან ერთად.	თავი 5.5.2 გვ 170 დანართები 3, 4 და 5
სკოპინგის ანგარიშში მითითებული ფრინველები და ხელფრთიანების „დეტალური ეკოლოგიური კვლევის“ შედეგები, ფოტომასალასთან ერთად; პროექტის განხორციელებით გამოწვეული შესაძლო ზემოქმედების სახეების დეტალური აღწერა, კონკრეტული, ეფექტური შემარბილებელი ღონისძიებებით;	დანართები 4 და 5
ჩატარებულ კვლევებზე დაყრდნობით შემუშავებული შემარბილებელი ღონისძიებები და მონიტორინგის გეგმა, სადაც ასახული იქნება ბიომრავალფეროვნების ცალკეულ კომპონენტებზე (განსაკუთრებით ორნითოფაუნაზე და ხელფრთიანებზე, ასევე შემარბილებელი ღონისძიებების ეფექტურობაზე) დაკვირვების საკითხი.	თავი 6.7 გვ. 222 - 265 თავი 7 (გვ. 289) და 8 (გვ. 303) დანართები 3, 4 და 5

4.5 საგზაო ინფრასტრუქტურის მოწყობის საკითხები:

ინფორმაცია პროექტის არეალში არსებული გზების შესახებ;	თავი 4.10.2 გვ 62 -65
ინფორმაცია ახალი გზების მოწყობის შესახებ;	თავი 4.10.2 გვ 62 -65
მისასვლელი გზების საჭიროებისა და აღნიშნული გზების მშენებლობასთან დაკავშირებული საკითხები;	თავი 4.10.2 გვ 62 -65
ინფორმაცია გზების მოწყობის ეტაპზე დამატებითი ასათვისებელი ტერიტორიის შესახებ;	თავი 4.10.2 გვ 62 -65
საპროექტო ტერიტორიაზე დაგეგმილი საგზაო მარშრუტების დეტალური დაზუსტება.	თავი 4.10.2 გვ 62 -65
საპროექტო ტერიტორიაზე არსებული გზების მოწყობისა და გაუმჯობესების ეტაპზე მოსაწყობი წყალარინების სისტემის აღწერა;	თავი 4.10.2 გვ 62 -65
გზების მოწყობის ყველა შესაძლო ალტერნატივის დეტალური განხილვა.	თავი 4.10.2 გვ 62 -65 თავი 3.1.2 გვ. 20

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება, მათ შორის:

ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ემისიები სამშენებლო ტექნიკის მუშაობისას, გაბნევის ანგარიში;	თავი 6.4 გვ. 212 - 214 დანართი 6
ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე;	თავი 6.9 გვ 272 თავი 6.6.2 გვ. 220
ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;	თავი 6.5 გვ. 214
ხმაურის გავრცელების დონეების გაანგარიშება და მოდელირება;	დანართი 8
მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და საშიში გეოდინამიკური პროცესები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;	თავი 6.6 გვ.219 დანართები 12 და 13
საშიში გეოლოგიური პროცესების შესაძლო გააქტიურების განსაზღვრა საპროექტო ობიექტის მშენებლობა-ექსპლუატაციის პერიოდში და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;	პროექტის ფარგლებში საშიში გეოლოგიური პროცესები არ ფიქსირდება თავი 6.6 გვ.219 დანართები 12 და 13 გეოდინამიკური პროცესების რუკები გვ 153 - 155

ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე, მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე. შემარბილებელი ღონისძიებები;	თავი 6.3.2 გვ. 211
ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე, მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე. შემარბილებელი ღონისძიებები;	თავი 6.3.1 გვ. 209
ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასება მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე;	თავი 6.7 გვ.221
მცენარულ საფარსა და ჰაბიტატის მთლიანობაზე ზემოქმედება, ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედება, ზემოქმედების დახასიათება (მათ შორის წითელი ნუსხის), შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;	თავი 6.7 გვ.222 დანართები 1,2,3,4 და 5
საპროექტო ტერიტორიაზე არსებულ მცენარეებზე. მათზე ზემოქმედების (ჭრის) შემთხვევაში, წარმოდგენილი იქნეს ინფორმაცია ზემოქმედებას დაქვემდებარებული ხე-მცენარეების შესახებ სახეობების და რაოდენობის მითითებით. ზემოქმედება ეროვნული კანონმდებლობითა და საერთაშორისო ხელშეკრულებებით დაცულ სახეობებზე და ჰაბიტატზე. ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებაზე და საკომპენსაციო ღონისძიებებზე, მათ შორის, საჭიროების შემთხვევაში ჰაბიტატის აღდგენის ღონისძიებებზე.	თავი 6.7.2 გვ. 224 დანართი 2
ბიომრავალფეროვნების ცალკეულ კომპონენტებზე შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების თავი;	თავი 6.7 გვ.222 - 265
ვიზუალურ-ლანდშაფტური ცვლილებით გამოწვეული ზემოქმედება;	თავი 6.10 გვ. 274
შუქ-ჩრდილების ციმციმით გამოწვეული ზემოქმედება;	თავი 6.11.6 გვ. 278
ყინულის ცვენით გამოწვეული ზემოქმედება;	თავი 6.11.7 გვ. 281
საჰაერო ხომალდების უსაფრთხოების საკითხის განხილვა;	არ არის აქტუალური საკითხი
ელქეის რისკის შეფასება;	დამიწების სისტემა: თავი 4.3.8 გვ. 51
ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება;	6.8 გვ. 265 დანართი 9
ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;	თავი 6.12 გვ 283 დანართი 10
მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;	თავი 7. გვ. 289
მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;	თავი 8. გვ. 303
მშენებლობის ეტაპზე შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათი მართვის გეგმა;	დანართი 7
ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;	დანართი 7
სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;	თავი 9 გვ. 313
გზმ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;	თავი 10 გვ. 330
ქარის ელექტროსადგურის განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით);	ცალკე დართული გზმ პაკეტზე გზმ - სურ 4.5 და 4.6 გვ. 43 და 44
ქარის ელექტროსადგურის შემადგენელი ობიექტების საპროექტო ნახაზები (ზომების მითითებით), კერძოდ: გენ-გეგმა (ექსპლიკაციით); ქვესადგურის (ტრანსფორმატორებს, კაბელებს და ინვერტორებს) გეგმა;	თავი 4.2 გვ. 37 - 45
6. გზმ-ს ანგარიშში ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:	
ქარის ელექტროსადგურის ინფრასტრუქტურული ობიექტების ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები ერთიანი ცხრილის სახით.	წარმოდგენილია
ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესახებ (ერთიანი ცხრილის სახით,	წინამდებარე ცხრილი

შესაბამისი გვერდების მითითებით);	
ინფორმაცია გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისას გამოყენებული ლიტერატურისა და ნორმატიული დოკუმენტების შესახებ;	თავი 11 გვ. 334
აეროფოტო სურათზე (მაღალი გარჩევადობით) დატანილი საპროექტო არეალის სქემატური რუკა ბეჭდური და ელექტრონული ფორმით (A3 ფორმატი; Shape ფაილი WGS_1984_37N(38N) პროექციით).	ცალკე დართული გზმ პაკეტზე
მიწის სამუშაოების განხორციელების პროცესში არსებობს აღურიცხავი არქეოლოგიური ობიექტის გამოვლენის რისკი, აქედან გამომდინარე საპროექტო ტერიტორიაზე უნდა განხორციელდეს კანონმდებლობით გათვალისწინებული კვლევითი სამუშაოები, ხოლო კვლევების ანგარიშები უნდა წარედგინოს საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოს, შესაბამისი დასკვნის მოსამზადებლად;	მოთხოვნა დაფიქსირებულია გზმ-ში
გარემოზე შეუქცევადი ზემოქმედების შეფასებას და მისი აუცილებლობის დასაბუთებას, რაც გულისხმობს გარემოზე შეუქცევი ზემოქმედებით გამოწვეული დანაკარგისა და მიღებული სარგებლის ურთიერთმეწონას გარემოსდაცვით, კულტურულ, ეკონომიკურ და სოციალურ ჭრილში.	მოთხოვნა დაფიქსირებულია გზმ-ში თავი 6.12 გვ. 283
გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მისაღებად წარმოდგენილ გზმ-ის ანგარიშში, ასახული უნდა იქნას ჭრას დაქვემდებარებული მცენარეების სახეობრივი შემადგენლობის და მახასიათებლების დეტალური კვლევა (ტაქსაცია). საქართველო “წითელი ნუსხის” სახეობების ჭრის შემთხვევაში, ანგარიშში აისახოს ქარის ელექტროსადგურის რომელი ინფრასტრუქტურის განთავსების ადგილას იგეგმება დაცული სახეობების ჭრა და რა რაოდენობით.	თავი 6.7.2 გვ. 224 დანართი 2
„სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების დადგენის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 4 აგვისტოს №299 დადგენილებით დამტკიცებული სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების მიხედვით, საპროექტო ტერიტორიის 21987 გრძივი მეტრი ფიქსირდება სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ტყის ფონდში. კერძოდ, ჭიათურა-საჩხერის სატყეო უბნის ლიჩის სატყეო კვარტალი №33; №34; №35; №40; №45; №51 და №57-ში და ცხამის სატყეო უბნის კვარტალ №35-ში. ანგარიშში წარმოდგენილი ალტერნატივებიდან არჩეულ იქნეს ის ალტერნატივა, რომლის განხორციელებასაც ნაკლები ზემოქმედება ექნება ტყის საფარზე. ტყის ფონდის ტერიტორიაზე საქმიანობა უნდა შეთანხმდეს სსიპ ეროვნულ სატყეო სააგენტოსთან და სამინისტროში წარმოდგენილი უნდა იყოს შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტი.	მოთხოვნა დაფიქსირებულია გზმ-ში
ნავთობისა და გაზის კორპორაციასა და კომპანია BP-ის წარმომადგენლობასთან მოხდეს შეთანხმება და ტექნიკური გადაწყვეტა გზმ-ს ეტაპზე, საპროექტო ტერიტორიაზე არსებულ ნავთობსადენის და გაზსადენის ბუფერში მოსაწყობი ხაზობრივი ნაგებობის შესახებ;	შეთანხმება მიღწეულია

გზმ-ზე სამინისტროს წერილი	
გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს კომენტარები	სტატუსი
დასაზუსტებელია T1-13 ტურბინიდან და საპროექტო ქვესადგურის განთავსების შერჩეული ალტერნატივიდან მანძილი უახლოეს მოსახლემდე. არ არის მოცემული საპროექტო ეგზ-ის დამორება მოსახლეობიდან კონკრეტული მანძილების მითითებით;	T1-13 ტურბინიდან და საპროექტო ქვესადგურის განთავსების შერჩეული ალტერნატივიდან მანძილი უახლოეს მოსახლემდე დაზუსტებულია და მოცემული თავში 4.2 T1-13 ტურბინისათვის - გვ.40 ქვესადგურის - გვერდზე 42 დამხმარე ოფისი - 75მ უახლოეს საცხოვრებელი სახლიდან ეგზ არ არის პროექტის ნაწილი (ცალკე პროექტად წარმოდგება და ცალკე გზმ)

<p>გზშ-ის ანგარიშში მითითებული ხმაურის დონეების დასაშვები ნორმები საჭიროებს დაზუსტებას, კერძოდ, ხმაურის გავრცელების დასაშვები ნორმები მითითებული უნდა იყოს „საცხოვრებელი სახლებისა და საზოგადოებრივი/საჯარო დაწესებულებების შენობების სათავსებში და ტერიტორიებზე აკუსტიკური ხმაურის ნორმების შესახებ“ 2017 წლის 15 აგვისტოს №398 დადგენილების შესაბამისად. ამასთან დაზუსტებულ უნდა იქნეს მშენებლობა-ექსპლუატაციისთვის შესაბამისი შემარბილებელი დონისძიებები ხმაურის გავრცელების კუთხით;</p>	<p>დაზუსტება შეტანილია გზშ-ს ძირითად ტექსტშიც - თავი 6.5 გვ.214</p>
<p>სამინისტროში პროექტთან დაკავშირებით წარმოდგენილ Shp ფაილებში მოცემული 85 მგვტ სიმძლავრის ქარის ელექტროსადგურის ტურბინების გარდა ნაჩვენებია დამატებით 5 ტურბინა, რომლიც არ შეესაბამება პროექტით გათვალისწინებულ ტურბინების რაოდენობას და საჭიროებს დაზუსტებას. ამასთან, გზშ-ის ანგარიშში მოცემულ სიტუაციურ გეგმაზე მითითებულია 30 ქარის ელექტროსადგურის ტურბინა, რომელიც ასევე შეუსაბამოა და დასაზუსტებელი. ქარის ელექტროსადგურის ტურბინების რაოდენობა დაზუსტებას საჭიროებს გზშ-ის ანგარიშის სხვადასხვა თავებშიც (მაგ: თავი - 5.5.5; თავი - 6.5.3), ასევე გეოლოგიური კვლევების ანგარიშში მოცემულ რუკაზე და გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელ დონისძიებებში;</p>	<p>გზშ-ს თანდართული აქვს ცალკე მხოლოდ ქეს იმერეთი-1-ის Shp ფაილები ასატვირთად და ასევე, ცალკე, Shp ფაილები, რომლებიც მოიცავს ორივე პროექტს - იმერეთი-1 და ქეს იმერეთი-2-ს, რათა კუმულატიური ზემოქმედების შეფასებისას შესაძლებელი იყოს ორივე პროექტის ლოკაციის დაზუსტება.</p>
<p>გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით თითოეული ტურბინისათვის საჭირო იქნება დაახლოებით 1190 მ³ გრუნტის ექსკავაცია, რაც 23 ტურბინისათვის შეადგენს 27370 მ³-ს. აღნიშნული საკითხი საჭიროებს დაზუსტებას ვინაიდან პროექტით დაგეგმილია 29 ტურბინის განთავსება;</p>	<p>სულ ტურბინების მოსაწყობად საჭირო იქნება მინიმუმ 26180მ³ გრუნტის ექსკავაცია 22 პრიორიტეტული ლოკაციისათვის და მაქსიმუმ 34510მ³ გრუნტის ექსკავაცია 29 უბნისათვის, თუ გამოყენებულ იქნება ასევე 7 სარეზერვო ლოკაცია. კორექტივები შეტანილია გზშ-ს ტექსტში თავი 4.10.7 გვ. 73;</p>
<p>გზშ-ის ანგარიშში მოცემულ სიტუაციურ გეგმაზე და გზშ-ში მოცემულ სხვა სურათებზე მითითებული ექსპლიკაცია საჭიროებს დაზუსტებას, ვინაიდან წარმოდგენილი უნდა იყოს ქართულ ენაზე;</p>	<p>ექსპლიკაციები და რუკებზე წარწერები კორექტირებულია</p>
<p>დაზუსტებას საჭიროებს ეგზ-ს (შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა) და ქარის ელექტროსადგურის ტურბინების განთავსების უბნების ალტერნატიული ვარიანტები, საქმიანობის განხორციელების ადგილის ყველა გონივრული ალტერნატივის შესახებ ინფორმაცია, ალტერნატივების შედარებითი ანალიზი და სხვ;</p>	<p>ეგზ არ არის პროექტის ნაწილი და მიწისზედა ეგზ-სათვის მომზადდება დამატებითი ცალკე პროექტი და შესაბამისი გზშ. ტურბინების განლაგების ალტერნატივების ანალიზი უფრო დეტალური სახით არის წარმოდგენილი განახლებულ თავში 3.1.2 გვ 20</p>
<p>დაზუსტებას საჭიროებს საპროექტო მიწისზედა ეგზ-ს ანძების საბოლოო მდებარეობა, ვინაიდან გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით ანძების საბოლოო მდებარეობა დაზუსტდება მშენებელი კონტრაქტორის მიერ, ხოლო ეს საკითხი უკვე გზშ-ის ეტაპზე უნდა იყოს გადაწყვეტილი. ამასთან დაზუსტებას საჭიროებს მიწისზედა (35კვ და 500კვ) და მიწისქვეშა (33კვ) ელექტრო გადამცემი ხაზების შესახებ დეტალურ ინფორმაცია;</p>	<p>ეგზ არ არის პროექტის ნაწილი და მიწისზედა ეგზ-სათვის მომზადდება დამატებითი ცალკე პროექტი და შესაბამისი გზშ.</p>
<p>გზშ-ის მონიტორინგის გეგმაში დაზუსტებას საჭიროებს საპროექტო გავლენის ზონაში წარმოდგენილ ფლორაზე მონიტორინგის საკითხები მშენებლობის-ექსპლუატაციის ეტაპზე;</p>	<p>თავში 8. წარმოდგენილ მონიტორინგის გეგმაში (ცხრილები 8-1 და 8-2) დამატებულია ფლორის და ჰაბიტატების მონიტორინგის პარაგრაფები.</p>
<p>დაზუსტებას საჭიროებს კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება. პროექტით გათვალისწინებულ ქარის ელექტროსადგურთან ერთად კუმულაციური ზემოქმედების შეფასებაში გათვალისწინებული უნდა იქნეს მიმდებარედ დაგეგმილი ანალოგიური ტიპის პროექტიც (15 მგვტ ქარის ელექტროსადგური);</p>	<p>დაემატა კუმულაციური ზემოქმედების თავი</p>
<p>ზემოაღნიშნული საკითხების შესაბამისად დაზუსტებას საჭიროებს წარმოდგენილი სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესახებ ინფორმაცია ერთიანი ცხრილის სახით (შესაბამისი გვერდების მითითებით), ვინაიდან გარკვეული საკითხები შესაბამის გვერდებთან ერთად შეუსაბამოა და არ ასახავს რეალურად სკოპინგის დასკვნით მოთხოვნილ ინფორმაციას;</p>	<p>ცხრილი მზადდება</p>

